

PROJEKT BUDOWLANY

Instalacja elektryczna i teletechniczna

Obiekt: Przebudowę i zmiana sposobu użytkowania przedszkola na budynek mieszkalny wielorodzinny
w miejscowości Runowo gm. Więcbork dz. nr 109/1

Adres :   Runowo gm. Więcbork dz. nr 109/1

Temat :   Instalacja elektryczna i teletechniczna

Inwestor: Gmina Więcbork; 89-410 ul. Mickiewicza 22

Spis zawartości

1. Opis techniczny

2. Rysunki

Rys. E/1 Rzut parteru

Rys. E/2 Rzut poddasza

Rys. E/3 Rzut dachu – instalacja odgromowa

Rys. E/4 Schemat ideowy instalacji

Rys. E/5 Schemat ideowy instalacji RTV/SAT/IT

Rys. E/6 Schemat ideowy instalacji domofonowej

OPIS TECHNICZNY

I. Wstęp

1. Przedmiot opracowania

Przedmiotem opracowania jest projekt budowlany instalacji elektrycznej wewnętrznej oraz instalacji teletechnicznej w budynku mieszkalnym wielorodzinnym, który zlokalizowany będzie w m. Runowo na dz. nr 109/1. W budynku – po zmianie sposobu użytkowania - znajdować się będzie 7 lokali mieszkalnych.

Projekt obejmuje:

- montaż złącza napowietznego n.n. wraz z wewnętrznymi liniami zasilającymi
- wykonanie instalacji oświetlenia ogólnego i gniazdek wtyczkowych w projekt. lokalach mieszkalnych
- wykonanie instalacji elektrycznej dla potrzeb obwodów administracyjnych
- wykonanie instalacji odgromowej
- wykonanie instalacji teletechnicznych: telefonicznej, radiowo-telewizyjnej i domofonowej

Istniejące przewody przyłącza napowietznego n.n. zostaną wymienione na przewody ASXSn 4x25.

Wskaźniki elektroenergetyczne:

- liczba lokali mieszkalnych: 7 + administracja
- moc zainstalowana jednego lokalu mieszkalnego: 4,0 kW
- moc zainstalowana budynku: 32 kW
- moc szczytowa budynku : 22 kW
- napięcie zasilania: 230/400V
- układ sieci wewnętrznej: TN-S
- ochrona od porażeń: samoczynne odłączenie napięcia w układzie TN-S

2. Podstawa opracowania

Wytyczne inwestora

Warunki techniczne wydane przez ENEA Operator

Przepisy Budowy Urządzeń Elektroenergetycznych

Polskie Normy

Projekt branży architektonicznej

II. Opis szczegółowy

1. Zasilanie

Zgodnie z warunkami technicznymi, zasilanie budynku odbywać się będzie z linii napowietrznej n.n. za pomocą istniejącego przyłącza napowietznego. Przewody tego przyłącza zostaną wymienione na izolowane typu ASXSn 4x25 – wg umowy zawartej przez inwestora z ENEA Operator Sp. z o.o.

2. Złącze z zabezpieczeniem głównym i wewnętrzna linia zasilająca wlg

Od przewodów przyłącza napowietznego wyprowadzić wlg przewodem ASXSn 4x25 w RB 47 p/t do projektowanej szafki złącza napowietznego ZN. Szafkę ZN zainstalować na zewnętrznej ścianie budynku na wys. 1,5 m od pow. ziemi w miejscu pokazanym na rys. E/1. W złączu ZN znajdować się będą zabezpieczenia główne budynku. Ze złącza ZN wybudowana zostanie wewnętrzna linia zasilająca do głównej tablicy rozdzielczej.

TG/TA, która zlokalizowana będzie w korytarzu na parterze (rys. E/1). Linia ta wykonana będzie kablem YKYżo 5x16 w RVS 47 p/t. Rozdział przewodu neutralnego PEN na N i PE nastąpi złącza ZN.

Rozdzielnica główna TG/TA składać się będzie z 3 części (segmentów):

- zasilającej
- administracyjnej
- odbiorczo-pomiarowej dla lokali mieszkalnych

W części zasilającej znajdować się będzie wyłącznik główny wraz z przełącznikiem faz oraz ochronniki przepięciowe klasy B+C. Jako wyłącznik główny zastosowano wyłącznik FRX-303 630 A z cewką wzrostową. Segment ten przystosowany będzie do plombowania.

W części administracyjno-odbiorczej przewidziano licznik pomiaru energii dla potrzeb obwodów administracyjnych oraz zabezpieczenia nadprądowe obwodów administracyjnych.

W części odbiorczo-pomiarowej znajdować się będą liczniki energii wraz zabezpieczeniami przelicznikowymi dla poszczególnych lokali mieszkalnych.

Rozdzielnicę TG/TA zaprojektowano w postaci szafy naściennej zamykanej drzwiczkami.

3. Przeciwpowozarowy wyłącznik prądu

Przy wejściu głównym – na zewnętrznej ścianie budynku - zainstalowany zostanie przycisk przeciwpowozarowego wyłącznika prądu umożliwiający odłączenie napięcia w przypadkach zagrożenia. Wyłącznik w postaci przycisku w obudowie oszklonej IP55 połączony będzie przewodem HDGs 4x1,5 z wyzwalaczem wzrostowym wyłącznika głównego FRX 303 63A. Wyzwalacz ten zasilony będzie za pomocą automatycznego przełącznika faz.

4. Oświetlenie ewakuacyjne

Dla potrzeb awaryjnego oświetlenia dróg ewakuacji zaprojektowano oprawy LED autonomiczne z autotestem o mocy min. 3 W wyposażone w akumulatory pozwalające na 2-godzinną pracę samoistną po zaniku napięcia w sieci. Na zewnątrz budynku, przy każdym wyjściu zamontowane zostaną oprawy o stopniu szczelności IP65. Zanik napięcia zasilania opraw podstawowych na drogach ewakuacyjnych spowoduje bezzwłoczne włączenie oświetlenia ewakuacyjnego na tych drogach (według PN-EN 1838:2005). Projektowane oprawy przewidziano do pracy awaryjnej „na ciemno” - tzn. świecić będą po zaniku napięcia w sieci lub w wyniku odłączenia napięcia na tablicy administracyjnej, do którego będą przyłączone. Załączenie opraw ewakuacyjnych nastąpi również w przypadku odłączenia napięcia za pomocą głównego wyłącznika prądu budynku. Oprawy muszą posiadać możliwość testu działania (indywidualnie) tzn. przycisk symulujący zanik napięcia. Muszą też posiadać świadectwo dopuszczenia CNBOP.

5. Wewnętrzne linie zasilające zalicznikowe do tablic mieszkaniowych

Z rozdzielnicy TGTA, z części licznikowej, wyprowadzone zostaną wewnętrzne linie zasilające do tablic rozdzielczych TM usytuowanych w poszczególnych mieszkaniach. Linie te wykonane będą przewodami YDpYżo 3x4 p/t. Przewody wz należy prowadzić po trasach poza lokalami mieszkalnymi.

6. Tablice mieszkaniowe

W skład tablic mieszkaniowych wchodzić będą: wyłączniki główne, wyłączniki różnicowo-prądowe oraz zabezpieczenia mieszkaniowych obwodów odbiorczych. Tablice mieszkaniowe wykonane będą w postaci izolowanych obudów naściennych o liczbie modułów min. 1x12 – wg rys. E/4.

7. Instalacja odbiorcza w mieszkaniach

Zgodnie z wytycznymi inwestora, projekt obejmuje wykonanie instalacji elektrycznej w lokalach mieszkalnych projektowanych (nr 1, 2, 3, 5, 7) . Instalacja odbiorcza w lokalach mieszkalnych istniejących (nr 4, 6) zostanie przełączona do nowych tablic mieszkaniowych – po wyremontowaniu. Remont tych instalacji zostanie przeprowadzony przez inwestora wg oddzielnego projektu.

7.1 Oświetlenie ogólne

We wszystkich pomieszczeniach zaprojektowano wypusty oświetleniowe sufitowe. W łazienkach dodatkowo przewidziano wypusty naścienne. Załączanie oświetlenia odbywać się będzie za pomocą wyłączników p/t instalowanych na wys. 1,4 m. Instalacja oświetleniowa wykonana będzie przewodem YDYp 3x1,5 w/t.

7.2. Gniazdka wtyczkowe

W każdym mieszkaniu przewidziano wydzielone obwody gniazd wtyczkowych dla potrzeb: kuchni, łazienek i pokoi. W kuchniach i pokojach zaprojektowano gniazdka wtyczkowe podwójne. W pokojach gniazdek montować na wys. 0,3 m. W kuchniach i łazienkach gniazdek montować na wys. 0,9 – 1,2 m od podłogi. Instalację gniazd wtyczkowych wykonać przewodami kabelkowymi typu YDYp 3x2,5 mm² układanymi w tynku.

8. Obwody administracyjne

W skład obwodów administracyjnych wchodzi:

- obwody oświetlenia korytarzy i klatki schodowej oraz oświetlenie zewnętrzne przy wejściach do budynku
- obwody zasilania urządzeń RTV/SAT i IT na strychu
- gniazdko wtyczkowe dla potrzeb gospodarczych

Wszystkie w/w obwody wyprowadzone będą z segmentu administracyjnego tablicy TG/TA.

8.1. Oświetlenie korytarzy i klatki schodowej

Korytarze i klatka schodowa oświetlone będą z oddzielnego obwodu administracyjnego z tablicy TA. Sterowanie oświetleniem odbywać się będzie za pomocą czujników ruchu rozmieszczonych na drogach komunikacyjnych wg rys. E/1 i E/2.

8.2 Zasilanie urządzeń RTV i IT

Urządzenia aktywne RTV oraz IT znajdować się będą na korytarzu poddasza w zamykanej szafie. Zasilanie elementów szafy odbywać się będzie z oddzielnego obwodu rozdzielniczy TA. Przewidziano montaż dwóch podwójnych gniazd IP44 . Uwzględniono rezerwę dla urządzeń operatorów w późniejszych etapach.

9. Instalacja odgromowa

Instalację odgromową na budynku wykonać w postaci siatki zwodów i przewodów odprowadzających wykonanych z pręta stalowego ocynkowanego o średnicy 8 mm. Na dachu zwody poziome układać na wspornikach dachowych odpowiednich do zastosowanego pokrycia dachu (blachodachówka). Przy kominie zainstalować zwody pionowe z pręta 8 mm, które połączyć ze zwodami poziomymi. Do zwodów podłączyć metalowe poszycia dachu, obróbki blacharskich murków ogniowych oraz metalowe rynny i rury spustowe.

Przewody odprowadzające z pręta DFe/Zn 8 mm prowadzić w rurkach RB max 22 w zatynkowany bruzdach pod tynkiem. Przejścia przez warstwę ocieplającą wykonać w rurce giętkiej trudnopalnej 25/2,5.

Przewody odprowadzające zakończyć na złączach kontrolnych, które montować w ziemnych studzienkach. Od złączy kontrolnych poprowadzić taśmę stalową 25x4 Fe/Zn do uziomu. Wykorzystać uziom istniejący – po sprawdzeniu jego stanu technicznego. W przypadku konieczności wykonać nowy uziom otwierając z taśmy 25x4 Fe/Zn układanej w ziemi min. 1,0 m od fundamentów.

Rezystancja uziomu $R < 10 \Omega$.

10. Ochrona od porażeń

Jako system ochrony od porażeń zastosowano samoczynne wyłączenie napięcia w układzie TN-S pomocą bezpieczników topikowych oraz wyłączników nadprądowych. Dodatkowo ochrona uzupełniająca od porażeń realizowana będzie za pomocą wyłączników różnicowo-prądowych. Wszystkie elementy podlegające ochronie podłączyć do przewodów ochronnych PE będących jedną z żył przewodów instalacyjnych. Przewody PE połączyć z szynami ochronnymi PE na tablicach mieszkaniowych oddziałowych. Szyny te połączone będą z główną szyną ochronną PE na tablicy TG/TA. Szyna ta połączona będzie za pomocą głównego przewodu ochronnego z uziomem. Rezystancja uziomu – $R < 10 \Omega$.

11. Ochrona przed przepięciami

W projektowanej instalacji zastosowano 2-stopniową ochronę przed przepięciami:

- za pomocą zespołów ochronników klasy B+C, które zainstalowane będą na tablicy TG/TA

Zespoły ochronników podłączyć do uziemionej szyny PE. Rezystancja uziomu ochronników nie może przekraczać wartości 10Ω .

W szafie RTV/IT zainstalować ochronniki teletechniczne na przewodach antenowych współosiowych wprowadzanych do budynku. Uziemienie ochronników podłączyć do przewodu uziemiającego doprowadzonego do szafy. W skrzynce telekomunikacyjnej operatora telekomunikacyjnego zainstalować ochronniki przepięciowe telekomunikacyjne 3-biegunowe, które zamontować na łączówce rozłącznej.

12. Instalacje teletechniczne

W skład instalacji teletechnicznych wchodzić będą:

- zestaw anten RTV na dachu

- instalacja kontroli dostępu (domofonowa)

- instalacja telewizji naziemnej DVB-T

- instalacja telefonii stacjonarnej

- instalacja internetowych usług szerokopasmowych realizowana za pomocą przewodów UTP do

poszczególnych lokali przez operatora telekomunikacyjnego, jak również przez lokalnego dostawcę usług internetowych (drogą radiową).

12.1 Punkt dystrybucyjny usług teletechnicznych

Punkt usług RTV i IT znajdować się będzie w szafie RTV/IT na poddaszu. W jego skład wchodzić będzie:

- szafka zamykana na klucz z panelem krosowym dla instalacji IT
- zestaw urządzeń aktywnych RTV: multiswitch 5/9 i wzmacniacz RTV

Do szafy tej doprowadzony zostanie telekomunikacyjny kabel 10-parowy od skrzynki SK operatora telekomunikacyjnego, a także przewód UTP 4x2x0,5 od anteny lokalnego dostawcy usług internetowych (rys. E/5).

Z szafy RTV/IT wyprowadzone zostaną przewody do poszczególnych lokali mieszkalnych, gdzie zakończone będą gniazdami abonenckimi:

- 2xRJ45 – telefonia i Internet
- RTV – telewizja DVB-T i radio

Przewidziano po jednym zestawie gniazd w każdym z lokali mieszkalnych (również w lokalach istniejących).

12.2. Instalacja telewizji naziemnej DVB-T

Na dachu budynku zainstalować zestaw antenowy umożliwiający odbiór cyfrowej telewizji naziemnej DVB-T oraz radiofonii. Anteny należy ustawić zgodnie z wytycznymi operatorów na maszcie chronionym instalacją odgromową. Przewody typu RG-6 od anten sprowadzone zostaną poprzez skrzynkę z ochronnikami do szafy RTV/IT gdzie zainstalowane zostaną urządzenia aktywne instalacji multiswitchowej RTV. Z szafy RTV wyprowadzone zostaną przewody RG-6 w rurkach instalacyjnych do gniazdek RTV w mieszkaniach. W mieszkaniach przewidziano instalację gniazdek abonenckich RTV w pokojach dziennych.

12.3. Instalacja telefoniczna i szerokopasmowego Internetu

Dla potrzeb telefonii stacjonarnej i szerokopasmowego Internetu przewidziano ułożenie od punktu dystrybucyjnego do gniazdek w mieszkaniach przewodów 2x(UTP kategorii 5e). Przewody układać w ciągach poziomych i pionowych w rurkach instalacyjnych pod tynkiem. W mieszkaniach przewody te zakończyć w podwójnych gniazdach RJ45 w pokojach dziennych. Do każdego gniazdka ułożone zostaną po dwa przewody UTP. Jeden tor wykorzystane zostanie dla potrzeb operatora telefonii, a drugi dla potrzeby Internetu szerokopasmowego. Przekrosowanie odpowiedniego sygnału na patch panel nastąpi w szafie RTV/IT – wg potrzeb odbiorcy.

12.4. Instalacja domofonowa

Instalacją domofonową objętych zostanie 5 lokali mieszkalnych, do których dostęp będzie ze wspólnej klatki schodowej. Pozostałe 2 lokale posiadają oddzielne – niezależne wejścia i nie będą przyłączone do instalacji domofonowej. Przy wejściu głównym zainstalowany zostanie panel centralny z klawiaturą. Otwarcie drzwi wejściowych odbywać się będzie z poziomu unifonu w mieszkaniu lub poprzez wpisanie kodu na klawiaturze – bez użycia kluczy. System okablowania pomiędzy centralą, a unifonami w mieszkaniach wykonany będzie za pomocą przewodów typu YTDY 3x2x0,5. Przewody układać w rurkach instalacyjnych p/t w odl. min.

20 cm od przewodów instalacji elektrycznej. Zasilanie systemu domofonowego wykonać z tablicy głównej TG – z części administracyjnej. Zasilacz, centralę oraz panele krosowy zainstalować na klatce schodowej parteru. Panel wywołania z klawiaturą zamontować przy wejściu głównym.

13. Obliczenia

Zapotrzebowanie mocy elektrycznej:

- liczba mieszkań w budynku: 7 + administracja
- moc zapotrzebowana dla 1 mieszkania: $P_m = 4,0 \text{ kW}$
- moc zapotrzebowana obwodu administracji: $P_a = 4,0 \text{ kW}$
- łączna moc zainstalowana budynku: $P_s = 7 \cdot 4 + 4 = 32 \text{ kW}$
- łączna moc szczytowa budynku: 22 kW

prąd obliczeniowy: $I_b = P_s / (1,73 \cdot U \cdot \cos \phi)$

$$I_b = 22 / (1,73 \cdot 400 \cdot 0,93) = 35,3 \text{ A}$$

przyjęto zabezpieczenie główne w złączu kablowym wkładkami topikowymi $I_n 63 \text{ A gF}$

Dobór wewnętrznej linii zasilającej wlg

$I_z > 1,6 \cdot I_n / 1,45 = 1,6 \cdot 63 / 1,45 = 69,5 \text{ A}$ – jako wlg przyjęto kabel YKYżo 4x16 o wytrzymałości długotrwałej przy ułożeniu w rurkach $I_{dd} = 76 \text{ A}$

Rezystancja uziomu ochronnego:

- dla wyłącznika różnicowo-prądowego o prądzie wyzwania $I_{dn} = 30 \text{ mA}$

$R_{uz} < 50 / 0,03 = 1667 \text{ om}$ - z uwagi na ochronniki rezystancja uziomu musi posiadać wartość $R < 10$

Ochrona od porażeń przez samoczynne wyłączenie napięcia – obliczenia szacunkowe

I. Zwarcie jednofazowe w tablicy TG/TA

zabezpieczenia: WT-00/gF 63A w złączu ZN

dopuszczalna impedancja pętli zwarciorowej: $Z_{dop} < 0,73 \Omega$ przy $t < 0,4 \text{ s}$

II. Zwarcie jednofazowe w tablicy mieszkaniowej TM

zabezpieczenia: B20 w tablicy TG

dopuszczalna impedancja pętli zwarciorowej: $Z_{dop} < 2,30 \Omega$ przy $t < 0,4 \text{ s}$

III. Zwarcie w gniazdku wtyczk.; łazienka

zabezpieczenia: S 301 B16 A w rozdzielnicy TM

dopuszczalna impedancja pętli zwarciorowej: $Z_{dop} < 2,87 \Omega$ przy $t < 0,4 \text{ s}$

Wartości impedancji zmierzone po wykonaniu instalacji nie mogą przekraczać wyżej obliczonych wartości.

Opracował:

mgr inż. Wiesław Szymańczak
uprawnienia budowlane do projektowania
bez ograniczeń w zakresie instalacji elektrycznych
nr ewid.: UAN KZ-7210 109/07